

جراحی ریشه دندان

جراحی ریشه دندان یک فرایند پیچیده و حساس می‌باشد. که درمانی برای برطرف کردن عفونت، التهاب و آلایش درونی دندانها ارائه می‌دهد. در این روش، ریشه دندان آسیب دیده حذف شده. و فضای آن پر می‌شود. این فرآیند نیازمند مهارت و تجربه بالا از سوی جراحان دندانپزشک است.

در این مقاله از مهاراز کارت، ما به بررسی انواع جراحی ریشه دندان، مراحل آن و نحوه مراقبت پس از جراحی می‌پردازیم.

انواع جراحی های دندان

- اپیکواکتومی
- آمپوتاسیون/قطع یا کشیدن ریشه
- همی سکشن
- برداشتن بقایای ریشه

با تهیه **بیمه دندانپزشکی** می‌توانید **هزینه دندانپزشکی** درمانی و زیبایی خود را تا ۵۰٪ کاهش دهید...

اپیکواکتومی چیست؟

اپیکواکتومی یا اپیکوتومی دندان یکی از روش‌های جراحی ریشه دندان می‌باشد. که برای درمان عفونت‌ها و آلایش‌های پیچیده در ریشه دندان استفاده می‌شود. در این روش، قسمت بالایی ریشه دندان حذف و تمیز شده. و در صورت نیاز، بافت تغییر یافته کنار آن نیز بریده می‌شود.

این فرآیند معمولاً زمانی انجام می‌شود که درمان ریشه دندان با روش‌های دیگر ناموفق بوده. یا عفونت پس از آنها باقی مانده است. اپیکواکتومی می‌تواند به عنوان روش آخر درمانی برای دندان‌هایی که دچار مشکلات پیچیده ریشه هستند، استفاده شود.

در این روش، بعد از حذف بخش بالایی ریشه، محفظه ریشه با مواد ضد عفونی پر شده و دندانپزشک مطمئن می‌شود. که هیچ باکتری یا عفونتی در داخل ریشه باقی نمانده است. سپس دندان با پر کردن و ترمیم نهایی درمان می‌شود.

[آموزش مراقبت های بعد از عصب کشی و پانسمان دندان](#)

اپیکواکتومی برای چه کسانی مناسب است؟

اپیکواکتومی معمولاً برای افرادی که دچار مشکلات پیچیده ریشه دندان هستند. و روش‌های دیگر درمانی ناموفق بوده‌اند، توصیه می‌شود. این افراد ممکن است به اپیکواکتومی نیاز داشته باشند:

۱. افرادی با ریشه‌های دندان پیچیده:

اگر ریشه دندان شما به دلایلی مانند تنوع شکل، انحنا زیاد یا وجود کانال‌های اضافی پیچیده است. شاید روش‌های دیگر نتوانند به طور کامل ریشه را تمیز کنند. در این صورت، اپیکواکتومی می‌تواند راهکار مناسبی باشد.

۲. افراد با عفونت یا التهاب:

اپیکواکتومی ممکن است لازم باشد تا عفونت را برطرف کند و ریشه دندان را درمان کند.

۳. افراد با توده‌های غیر عادی در محل جراحی:

گاهی اوقات، توده‌های غیر عادی مانند سیست یا توده‌های لطافتی ممکن است در محل جراحی وجود داشته باشند که نیاز به اپیکواکتومی دارند.

۴. افرادی با دندان‌های مجروح:

اگر دندان شما مجروح شده باشد. و باعث ایجاد عفونت یا التهاب شده باشد. اپیکواکتومی ممکن است به عنوان راه حل آخر درمانی انجام شود.

با این حال، تعیین اینکه آیا اپیکواکتومی برای شما مناسب است یا خیر، باید توسط دندانپزشک بررسی شود. او می‌تواند بر اساس وضعیت دندان و ریشه، مشکلات موجود و سابقه درمانی شما، به شما بگوید که آیا اپیکواکتومی برای شما مناسب است یا خیر.

مزایا و معایب اپیکواکتومی

اپیکواکتومی، مانند هر روش جراحی دیگری، مزایا و معایب خاص خود را دارد. در اینجا به مزایا و معایب این روش می‌پردازیم:

مزایای اپیکواکتومی

۱. حفظ دندان طبیعی: با انجام اپیکواکتومی، امکان حفظ دندان طبیعی و جلوگیری از استخراج آن وجود دارد. این کار برای حفظ تنوع در دندان‌های فک هم مهم است.
۲. بهبود وضعیت عفونتی: اپیکواکتومی به عنوان یک روش جراحی دقیق، می‌تواند عفونت‌ها و التهاب‌های پیچیده ریشه دندان را از بین برده. و به افراد اجازه دهد دندان‌های سالم و بدون عفونت داشته باشند.
۳. کمترین زمان بازدید: شاید این روش نیاز به کمترین تعداد بازدید از دندانپزشک داشته باشد، زیرا معمولاً یک بار اپیکواکتومی انجام می‌شود و پس از آن نیاز به درمان بیشتری نیست.

معایب اپیکواکتومی

۱. پیچیدگی و خطرات جراحی: اپیکواکتومی یک روش جراحی است و همراه با خطرات و عوارض مربوط به جراحی می‌باشد، از جمله عفونت، خونریزی، درد و تورم.
۲. هزینه‌ی بیشتر: اپیکواکتومی می‌تواند هزینه بیشتری نسبت به روش‌های درمانی دیگر داشته باشد، و دلیل آن پیچیدگی فرآیند و نیاز به مهارت و تجربه بالای دندانپزشک است.
۳. نیاز به زمان بیشتر برای بهبود: بهبود پس از اپیکواکتومی ممکن است زمان بیشتری نسبت به روش‌های دیگری مانند ریشه‌کنالی طول بکشد، زیرا فرآیند بازبانی پس از جراحی ممکن است طولانی‌تر باشد.
۴. عوارض مختلف ممکن: عوارضی مانند تورم، درد، حساسیت نسبت به داروها و مواد استفاده شده در جراحی، و یا عوارض ناشی از بی‌دقتی در اجرای جراحی ممکن است رخ بدهد.

با توجه به مزایا و معایب ذکر شده، تصمیم برای انجام اپیکواکتومی یا هر روش جراحی دیگری، باید با توجه به وضعیت دندان و شرایط فرد توسط دندانپزشک گرفته شود.

آمیوتاسیون یا قطع ریشه دندان چیست؟

در دندانپزشکی، امپوتاسیون ریشه دندان به معنای حذف کامل یا جزئی ریشه دندان است. این فرآیند معمولاً زمانی انجام می‌شود که ریشه دندان دچار آسیب جدی، عفونت یا بیماری شده باشد و درمان‌های نتوانسته باشد مشکل را حل کند.

در امپوتاسیون ریشه دندان، پس از تخلیه ریشه دندان از بافت زخم‌دار و بیمار یا آسیب‌دیده، بخشی از ریشه دندان که آسیب‌دیده است حذف می‌گردد. سپس ریشه دندان تمیز شده، ضد عفونی می‌شود و با مواد مناسبی پر شده تا جلوی عفونت و التهاب بیشتر را بگیرد.

امپوتاسیون ریشه دندان معمولاً به عنوان یک روش درمانی برای آخرین راهکار در نظر گرفته می‌شود و پس از آن، درمان‌های جایگزین مانند پروتز یا ایمپلنت دندان ممکن است مورد استفاده قرار گیرند.

امپوتاسیون یا قطع ریشه دندان برای چه کسانی مناسب است؟

امپوتاسیون یا قطع ریشه دندان معمولاً در مواردی که دندان دچار مشکلات جدی شده است و روش‌های دیگر نتوانسته باشند مشکل را حل کنند، مناسب است. افرادی که ممکن است نیاز به امپوتاسیون ریشه دندان داشته باشند، شامل موارد زیر می‌شوند:

عفونت ریشه دندان:

اگر ریشه دندان دچار عفونت شده باشد و دیگر روش‌های درمانی نتوانسته باشند عفونت را کنترل کنند، امپوتاسیون ریشه دندان ممکن است لازم شود.

آسیب جدی به ریشه دندان:

اگر ریشه دندان دچار آسیب جدی و یا شکستگی باشد باعث ناتوانی درمان با روش‌های دیگر می‌شود و قطع ریشه دندان لازم است.

بیماری‌های پیشرفته ریشه دندان:

بعضی از بیماری‌های ریشه دندان مانند تومورها یا کیست‌های بزرگ می‌توانند نیاز به قطع ریشه دندان را ایجاد کنند.

عدم قابلیت دسترسی به ریشه دندان:

در مواردی که ریشه دندان به دلیل عواملی مانند آناتومی غیرطبیعی یا موارد دیگر به طور کامل قابل دسترسی نباشد، امپوتاسیون ریشه دندان می‌تواند انجام شود.

با این حال، تصمیم نهایی برای انجام امپوتاسیون ریشه دندان باید توسط دندانپزشک شما گرفته شود و بر اساس وضعیت دندان و شرایط فردی شما تعیین شود.

مزایا و معایب امپوتاسیون یا قطع ریشه دندان

مزایای قطع ریشه دندان

۱. رفع درد و عفونت: با حذف ریشه دندان مشکل دار، عفونت و درد مرتبط با آن برطرف می‌شود که باعث بهبود وضعیت عمومی سلامت دهان و دندان می‌شود.
۲. حفظ دندان‌های مجاور: در مواردی که دندان دچار عفونت شده است و امکان رفع آن با روش‌های دیگر وجود ندارد، امپوتاسیون ریشه دندان می‌تواند در حفظ دندان‌های مجاور آن مفید باشد.

معایب قطع ریشه دندان

۱. از دست رفتن دندان زیبایی طبیعی: با حذف ریشه دندان، دندان زیبا و طبیعی از بین می‌رود که ممکن است اثرات روانی منفی بر روی اعتماد به نفس شما داشته باشد.
۲. نیاز به درمان جایگزین: پس از امپوتاسیون ریشه دندان، ممکن است نیاز به روش‌های درمان جایگزین مانند پروتز یا ایمپلنت دندان باشد که هزینه و زمان بیشتری را نیاز دارد.
۳. خطرات جراحی: امپوتاسیون ریشه دندان یک روش جراحی است که همراه با خطرات و عوارض مرتبط با هر عمل جراحی دیگری میباشد، از جمله عفونت، خونریزی، تورم و درد.
۴. احتمال نیاز به ادامه مراقبت: بعد از انجام امپوتاسیون ریشه دندان، ممکن است نیاز به مراقبت‌های بیشتر و دیدارهای مکرر با دندانپزشک برای ارزیابی وضعیت دهان و دندان باشد.

همیشه تصمیم نهایی برای انجام امپوتاسیون ریشه دندان باید توسط دندانپزشک با در نظر گرفتن وضعیت خاص دندان و شرایط شما گرفته شود.

همی سکشن چیست؟

جراحی همیسکشن ریشه دندان به عملی اشاره دارد که با هدف جدا کردن ریشه‌های دندان‌های همیسکشن یا دندان‌هایی که به یکدیگر متصل یا چسبیده هستند، انجام شود. در این جراحی برای زمانی که دندان‌های همیسکشن به طور ناپدید یا ناقص در طرح دندانی قرار گرفته‌اند و عملکرد مناسبی ایجاد نمی‌کنند یا به دلایل دیگری نیاز به جداسازی یا تغییر موقعیت دارند لازم است.

در این روش جراحی، پس از بررسی دقیق و تشخیص مناسب توسط دندانپزشک، با استفاده از تجهیزات و ابزارهای جراحی مناسب، ریشه‌های دندان‌ها از هم جدا شده و در صورت نیاز اقدامات دیگری مانند ایمپلنت یا پروتز دندان نیز انجام می‌شود.

هدف اصلی این جراحی ایجاد فضای مناسب بین دندان‌ها و بهبود عملکرد و استحکام دندان‌های همیسکشن میباشد. این جراحی ممکن است در دندان‌هایی که به دلیل همیسکشن بودنشان با مشکلاتی مانند عفونت، درد یا قطعی دچار شده‌اند، توصیه شود.

همیسکشن برای چه کسانی مناسب است؟

جراحی همیسکشن ریشه دندان برای افرادی مناسب است که دندان‌هایشان به یکدیگر متصل یا چسبیده هستند و این وضعیت باعث مشکلاتی مانند درد، عفونت و یا عدم قابلیت استفاده معمول از دندان‌ها می‌شود. در اینجا به افرادی که به جراحی همیسکشن ریشه دندان نیاز دارند، اشاره شده است:

۱. افراد با دندان‌های همیسکشن که باعث درد و تورم شده‌اند:

اگر دندان‌های همیسکشن باعث درد، تورم یا علائم دیگری از عفونت شده‌اند، جراحی برای حل مشکل مناسب میباشد.

۲. افرادی با دندان‌های همیسکشن که باعث مشکلات هنگام خوردن یا مشکلات دهانی می‌شوند:

اگر دندان‌های همیسکشن به دلیل متصل بودن یا چسبیدن به همدیگر، مشکلاتی مانند خراشیدگی یا ناتوانی در خوردن و یا تمیز کردن دهان ایجاد کنند، جراحی برای جداسازی یا تغییر موقعیت آنها ممکن است لازم باشد.

۳. افرادی که به دنبال بهبود زیبایی دندان‌های خود هستند:

برخی از افراد ممکن است برای زیبایی به دنبال اصلاح یا جداسازی دندان‌های همیسکشن باشند.

۴. افرادی با مشکلات دندانی دیگر که نیاز به درمان دندانی دارند:

در برخی موارد، جراحی همیسکشن ریشه دندان میتواند به عنوان بخشی از برنامه درمانی برای حل مشکلات دندانی دیگر مورد نیاز باشد.

همچنین، اگر شما به هر دلیلی فکر می‌کنید که دندان‌های همیسکشن شما به مشکلاتی می‌انجامد، می‌توانید با دندانپزشک خود مشورت کنید تا نیازها و وضعیت شما را بررسی و برنامه درمانی مناسبی را تعیین کند.

جراحی برداشتن بقایای ریشه دندان چیست؟

جراحی برداشتن بقایای ریشه دندان یا به عبارت دقیق‌تر "جراحی اکستراکشن بقایای ریشه دندان" به فرآیندی اشاره دارد که هدف آن حذف بخش‌هایی از ریشه دندان است که پس از جراحی، ریشه دندان اصلی باقی مانده و به عنوان بقایای ریشه شناخته می‌شود.

این درمان ممکن است در صورتی که پس از جراحی ریشه دندان، بخشی از ریشه دندان باقی بماند و منجر به عوارضی مانند التهاب، درد یا عفونت شود، لازم باشد. در این صورت، جراحی برداشتن بقایای ریشه دندان صورت می‌گیرد تا ریشه دندان به‌طور کامل از داخل لثه و بافت‌های اطراف آن خارج شود و همچنین همه بخش‌های آلوده یا عفونی حذف شوند.

این جراحی معمولاً توسط یک دندانپزشک متخصص در زمینه جراحی دندان انجام می‌شود. برای انجام این جراحی، ممکن است از مواد دوختی و ابزارهای جراحی متناسبی استفاده شود تا ریشه دندان به‌طور کامل از جای خود خارج شده و منجر به بهبود وضعیت دهان و جلوگیری از عوارض متعددی مانند التهاب و درد شود.

باید توجه داشت که این جراحی ممکن است با عوارض و مشکلاتی همراه باشد، در نتیجه تصمیم‌گیری برای انجام آن باید با مشورت و توصیه دندانپزشک و در نظر گرفتن شرایط و وضعیت فردی شما گرفته شود.

جراحی برداشتن بقایای ریشه دندان برای چه کسانی مناسب است؟

جراحی برداشتن بقایای ریشه دندان برای افرادی مناسب است که دچار مشکلاتی مانند عفونت، التهاب یا درد در ناحیه ریشه دندان یا بافت‌های اطراف آن شده و این مشکلات به دلیل باقی‌ماندن بخشی از ریشه دندان (بقایای ریشه) پس از جراحی ریشه دندان اصلی ایجاد شده‌اند. در اینجا تعدادی از مواردی که ممکن است نیاز به این جراحی داشته باشند، ذکر شده است:

عفونت‌های مزمن:

افرادی که به علت بقایای ریشه دندان دچار التهاب یا عفونت مزمن در ناحیه ریشه دندان شده‌اند. و با درمان‌های دارویی بهبود نیافته‌اند.

درد شدید و مداوم:

افرادی که دچار درد شدید و مداوم در ناحیه ریشه دندان هستند. و این درد مربوط به بقایای ریشه دندان می‌باشد.

تورم و تحریک بافت‌های اطراف:

افرادی که بخشی از ریشه دندان آنها باقی مانده. و منجر به تورم، تحریک و التهاب بافت‌های اطراف شده است.

بقایای ریشه دندان قابل دیدن در تصاویر رادیولوژیک:

هنگامی که با استفاده از تصاویر رادیولوژیک، بقایای ریشه دندان قابل دیدن و شناسایی شده‌اند. و مشکلاتی از جمله عفونت و درد مرتبط با آن هست.

باید توجه داشت که تصمیم نهایی برای انجام این جراحی باید با مشورت دندانپزشک شما با توجه به شرایط و وضعیت دهانی شما گرفته شود.

مراحل جراحی ریشه دندان

تشخیص و تصویربرداری: در ابتدا، دندانپزشک از تصویربرداری مانند پانوراما و رادیوگرافی برای تشخیص مشکل در دندان و ریشه آن استفاده می‌کند.

محلول کردن و بستری کردن: برای محلول کردن بافت‌های اطراف دندان و ایجاد بستری مناسب برای جراحی، دندانپزشک از مخلوطی از آنالژزیک و مواد ضد عفونی استفاده خواهد کرد.

باز کردن دندان: با استفاده از ابزارهای جراحی، دندانپزشک دندان را باز کرده و به ریشه دندان دسترسی می‌یابد.

حذف ریشه دندان: بعد از دسترسی به ریشه دندان، دندانپزشک آن را از داخل لوله ریشه خارج کرده و هر بخشی از ریشه که آسیب دیده باشد را تمیز می‌کند.

پر کردن ریشه: بعد از حذف ریشه، فضای پوشش آن با ماده پرکننده خاصی پر می‌شود تا جلوی ورود باکتری‌ها به داخل ریشه دندان گرفته شود.

بستن دندان: پس از پر کردن ریشه، دندانپزشک دندان را بسته و آماده برای فیل کردن و ترمیم نهایی می‌کند.

نکات پس از جراحی

درد و تورم: ممکن است پس از انجام جراحی درد و تورم در محل جراحی رخ دهد. که معمولاً با استفاده از داروهای ضد التهاب و استراحت تسکین می‌یابد.

مراقبت از محل جراحی: حفظ بهداشت دهان و محافظت از محل جراحی با رعایت دستورات دندانپزشک بسیار حیاتی است. تا از عفونت و التهابات احتمالی جلوگیری شود.

بررسی و بازدیدهای مکرر: باید برنامه‌ریزی شود که به دندانپزشک مراجعه کنید. تا وضعیت بعد از جراحی را بررسی کرده و هرگونه مشکل موجود را اطلاع دهد.

سخن پایانی

جراحی ریشه دندان یک فرآیند درمانی حیاتی در دندانپزشکی است. که امکان برطرف کردن مشکلات جدی مانند التهابات و عفونت‌های ریشه دندان را فراهم می‌کند. با رعایت دقیق راهنمایی‌های دندانپزشک و مراقبت مناسب بعد از جراحی، می‌توان از موفقیت این درمان اطمینان حاصل کرد. و به بهبود وضعیت دهان و دندان‌های خود دست یافت.

منابع: الهام گرفته از مجموعه مقالات بین المللی ISI درباره [عصب کشی دندان](#) و [جراحی دندان](#)